Na osnovu članova 128 i 128a Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list CG", broj 100/24, 119/26), Sporazuma xxxx zaključenog dana ...između.... i Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, na sjednici održanoj dana xx.xx.2026. godine, donosi

PRAVILNIK

o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu politike fer korišćenja, metodologiji za procjenu ispunjenosti uslova za primjenu maloprodajnih dodatnih naknada za roming i zahtjevu koji pružalac roming usluga podnosi za potrebe te procjene

I OPŠTE ODREDBE

Predmet i opseg primjene
Član 1

(1) Ovim pravilnikom se utvrđuju detaljna pravila radi obezbjeđivanja dosljedne primjene politike fer korišćenja koju pružaoci roming usluga mogu primijeniti na potrošnju maloprodajnih regulisanih usluga rominga koje se pružaju po primjenjivoj domaćoj maloprodajnoj cijeni, u skladu sa članom 6 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga.

(2) Pravilnikom se, takođe, utvrđuju detaljna pravila koja se odnose na:
- **zahtjeve pružalaca roming usluga za odobrenje primjene** dodatne naknade za roming podnijete u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, radi obezbjeđivanja održivosti njihovog domaćeg modela naplate;
- metodologiju koju treba da primjenjuje Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu „Agencija") pri procjeni da li je pružalac roming usluga dokazao da nije u mogućnosti da povrati svoje troškove pružanja regulisanih usluga rominga, sa posljedicom da bi održivost njegovog domaćeg modela naplate bila ugrožena.

Značenje izraza
Član 2

(1) Za potrebe ovog pravilnika koriste se izrazi iz Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:
a) „*Stabilne veze*" sa Crnom Gorom znače prisustvo na teritoriji Crne Gore koje proizilazi iz radnog odnosa sa punim radnim vremenom i na neodređeno vrijeme, uključujući i radni odnos pograničnih radnika; trajnog ugovornog odnosa koji podrazumijeva sličan stepen fizičkog prisustva samozaposlenog lica; redovnog studiranja sa punim fondom časova; ili drugih okolnosti, kao što su status upućenog radnika ili penzionera, ako podrazumijevaju podrazumijevaju uporediv stepen teritorijalnog prisustva;

b) „*Maloprodajne mobilne usluge*" znače javne mobilne komunikacione usluge koje se pružaju krajnjim korisnicima, a koje obuhvataju usluge govornih poziva, SMS poruka i usluge prenosa podataka;

c) „*Otvoreni paket za uslugu prenosa podataka*" znači tarifni plan za pružanje jedne ili više mobilnih maloprodajnih usluga koji: ne ograničava obim mobilnih maloprodajnih usluga prenosa podataka uključenih u fiksnu periodičnu naknadu; ili, ima domaću jediničnu cijenu mobilnih maloprodajnih usluga prenosa podataka, dobijenu dijeljenjem ukupne domaće maloprodajne cijene mobilnih usluga za cijeli obračunski period, bez PDV-a, sa ukupnim obimom mobilnih maloprodajnih usluga prenosa podataka dostupnih u domaćoj mreži, koja je niža od regulisane maksimalne veleprodajne cijene za uslugu prenosa podataka u romingu u skladu sa članom 13 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga;

d) „*Prepaid tarifni plan*" znači tarifni plan u okviru kojeg se mobilne maloprodajne usluge pružaju uz umanjenje prethodno uplaćenog kredita koji je korisnik stavio na raspolaganje pružaocu usluga na jediničnoj osnovi, a od kojeg korisnik može odustati nakon potrošnje ili isteka kredita;

e) „*Posjećena država*" znači država na području regulisanog rominga koja nije država domaćeg pružaoca roming usluga korisnika;

f) „*Marža od mobilnih usluga*" znači zarada, prije kamata, poreza i amortizacije, od prodaje mobilnih usluga koje nijesu maloprodajne usluge rominga koje se pružaju na području regulisanog rominga, čime se isključuju troškovi i prihodi od maloprodajnih usluga rominga;

g) „*Grupa*" znači matično privredno društvo i sva njegova zavisna društva koja su pod njegovom kontrolom, u skladu sa propisima o zaštiti konkurencije (u smislu Uredbe Savjeta (EZ) br. 139/2004).

II POLITIKA FER KORIŠĆENJA

Osnovni princip

Član 3

(1) Pružalac roming usluga dužan je da pruža regulisane maloprodajne usluge rominga po domaćim maloprodajnim cijenama svojim korisnicima rominga koji imaju uobičajeno boravište ili stabilne veze koje podrazumijevaju često i značajno prisustvo u Crnoj Gori, tokom povremenih putovanja na područje regulisanog rominga.

(2) Svaka politika fer korišćenja koju primjenjuje pružalac roming usluga u cilju sprječavanja zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja regulisanih maloprodajnih usluga rominga podliježe uslovima utvrđenim u članovima 4 i 5 ovog pravilnika i obezbjeđuje da svi korisnici rominga imaju pristup regulisanim maloprodajnim uslugama rominga po domaćim maloprodajnim cijenama tokom povremenih putovanja na područje regulisanog rominga, pod istim uslovima kao da se te usluge koriste u domaćoj mreži.

Fer korišćenje
Član 4

(1) Za potrebe bilo koje politike fer korišćenja pružalac roming usluga može od svojih korisnika rominga zahtijevati da dostave dokaz o uobičajenom boravištu u Crnoj Gori ili dokaz o drugim stabilnim vezama zbog kojih često i duže borave u Crnoj Gori.

(2) Bez obzira na bilo koje ograničenje koje se odnosi na potrošnju saobraćaja na domaćem tržištu, u slučaju otvorenog paketa za uslugu prenosa podataka, korisnik rominga mora da bude u mogućnosti da, tokom povremenih putovanja na područje regulisanog rominga potroši količinu maloprodajne usluge prenosa podataka u romingu po domaćoj maloprodajnoj cijeni koja je jednaka najmanje dvostrukoj količini dobijenoj dijeljenjem ukupne domaće maloprodajne cijene tog otvorenog paketa za uslugu prenosa podataka, bez PDV-a, za cijeli obračunski period, sa maksimalnom regulisanom veleprodajnom cijenom za uslugu prenosa podataka u romingu u skladu sa članom 13 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga.

U slučaju prodaje maloprodajnih mobilnih usluga u paketu sa drugim uslugama ili terminalnom opremom pri utvrđivanju ukupne domaće maloprodajne cijene paketa za prenos podataka, za potrebe člana 2 tačka (c) i ovog stava, uzima se u obzir cijena, bez PDV-a, koja se primjenjuje pri odvojenoj prodaji komponente maloprodajnih mobilnih usluga koja je dio tog paketa, ako je dostupna, ili cijena za samostalnu prodaju takvih usluga sa istim karakteristikama.

(3) U slučaju prepaid tarifnih planova, umjesto zahtjeva u pogledu politike fer korišćenja iz stava 1, pružalac roming usluga može ograničiti potrošnju maloprodajnih usluga prenosa podataka u romingu na području regulisanog rominga po domaćoj maloprodajnoj cijeni na količine koje su jednake najmanje količini koja se dobija dijeljenjem ukupnog preostalog dostupnog iznosa kredita, bez PDV-a, koji je korisnik već platio pružaocu roming usluga, u trenutku početka korišćenja rominga, sa regulisanom maksimalnom veleprodajnom cijenom za uslugu prenosa podataka u romingu u skladu sa članom 13 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga.

(4) U kontekstu obrade podataka o saobraćaju u skladu sa članom 167 Zakona o elektronskim komunikacijama, kako bi se spriječilo da korisnici rominga zloupotrijebe ili prekomjerno koriste regulisane maloprodajne usluge rominga po primjenjivim domaćim maloprodajnim cijenama, pružalac roming usluga može primijeniti fer, razumne i proporcionalne mehanizme kontrole zasnovane na objektivnim indikatorima koji se odnose na rizik zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja, a koji nijesu povezani sa povremenim putovanjima na području regulisanog rominga.

Objektivni indikatori mogu da uključe mjere za utvrđivanje da li korisnici imaju preovlađujuću domaću potrošnju u odnosu na potrošnju u romingu ili preovlađujuće domaće prisustvo u odnosu na prisustvo na području regulisanog rominga.

Kako bi se obezbijedilo da korisnici u romingu koji povremeno putuju ne bi primali nepotrebna ili prekomjerna upozorenja u skladu sa članom 5 stav 4, pružaoci roming usluga koji primjenjuju

takve mjere za utvrđivanje rizika od zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja usluga rominga, kumulativno prate indikatore boravka i potrošnje tokom perioda od najmanje četiri mjeseca.

Pružalac roming usluga će navesti u ugovorima sa korisnicima rominga na koju se maloprodajnu mobilnu uslugu ili usluge odnosi indikator potrošnje kao i minimalno trajanje perioda posmatranja.

Preovlađujuća domaća potrošnja ili preovlađujuće prisustvo korisnika usluga rominga tokom definisanog perioda posmatranja će se smatrati za dokaz da nema zloupotrebe i prekomjernog korišćenja regulisanih maloprodajnih usluga rominga.

Za potrebe podstavova 2, 3 i 5 ovog stava svaki dan kada je korisnik rominga prijavljen na domaću mrežu broji se kao dan boravka tog korisnika u državi domaćeg operatora.

Drugi objektivni indikatori rizika od zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja regulisanih maloprodajnih usluga rominga po primjenjivim domaćim maloprodajnim cijenama mogu biti samo sljedeći:

a) dugotrajna neaktivnost određene SIM kartice koja je vezana uglavnom ili isključivo sa korišćenjem u romingu;
b) pretplata na više SIM kartica i njihovo uzastopno korišćenje od strane istog korisnika u romingu.

(5) Ako pružalac roming usluga utvrdi, na osnovu objektivnih i obrazloženih dokaza, da je određeni broj SIM kartica bio predmet organizovane preprodaje licima koja nemaju boravište u Crnoj Gori niti stabilne veze, zbog kojih često i duže borave u Crnoj Gori, kako bi im se omogućila potrošnja regulisanih maloprodajnih usluga rominga koje se pružaju po primjenljivim domaćim maloprodajnim cijenama u svrhe koje nijesu povremena putovanja, pružalac roming usluga može preduzeti hitne proporcionalne mjere kako bi obezbijedio poštovanje svih uslova osnovnog ugovora.

(6) Pružalac roming usluga će se pridržavati odredbi zakona koje se odnose na obradu ličnih podataka kada postupa u skladu sa ovim pravilima.

(7) Ovaj pravilnik se ne primjenjuje na politike fer korišćenja koje su definisane u ugovornim uslovima alternativnih roming tarifa koje se pružaju u skladu sa članom 10 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga.

Transparentnost i nadzor politike fer korišćenja
Član 5

(1) Ako pružalac roming usluga primjenjuje politiku fer korišćenja, dužan je da uključi u ugovore sa korisnicima rominga sve uslove i rokove koji se odnose na tu politiku, uključujući sve kontrolne mehanizme koji se primjenjuju u skladu sa članom 4 stav 4. Pružalac roming usluga u okviru svoje politike fer korišćenja primjenjuje transparentne, jednostavne i efikasne postupke rješavanja prigovora korisnika u vezi sa primjenom politike fer korišćenja. Time se ne dovode u pitanje

prava korisnika rominga, u skladu sa članom 21 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, na transparentne, jednostavne, fer i brze postupke vansudskog rješavanja sporova u skladu sa članom 154 Zakona o elektronskim komunikacijama. Takvim mehanizmom za prigovore i postupcima rješavanja sporova korisnicima rominga se omogućava da, kao odgovor na upozorenje u skladu sa prvim podstavom stava 3 ovog člana, dostave dokaz da regulisane maloprodajne usluge rominga koriste samo za potrebe povremenog putovanja.

(2) Pružalac roming usluga obavještava Agenciju o politikama fer korišćenja u skladu sa ovim pravilnikom.

(3) Ako postoje objektivni i obrazloženi dokazi zasnovani na objektivnim indikatorima iz člana 4 stav 4, koji upućuju na rizik da određeni korisnik zloupotrebljava ili prekomjerno koristi regulisane maloprodajne usluge rominga po domaćim maloprodajnim cijenama na području regulisanog rominga, pružalac roming usluga tom korisniku šalje upozorenje o utvrđenom obrascu ponašanja koji upućuje na takav rizik prije primjene bilo kakve dodatne naknade na domaće maloprodajne cijene, u skladu sa članom 10 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga.

U slučajevima kada takav rizik proizilazi iz neispunjavanja oba kriterijuma, pretežnog korišćenja domaćih mobilnih usluga i pretežnog boravka u državi pružaoca roming usluga tokom definisanog perioda posmatranja, u skladu sa članom 4 stav 4 podstav 5, u svrhu rješavanja mogućih naknadnih prigovora kako je predviđeno u stavu 1 ili postupka rješavanja sporova u skladu sa članom 21 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga u dijelu primjene dodatne naknade u obzir se uzimaju dodatni pokazatelji rizika koji proizilaze iz ukupnog boravka u inostranstvu ili ukupnog korišćenja od strane korisnika rominga.

Ovaj stav se primjenjuje bez obzira na to da li je korisnik rominga dostavio dokaze o prebivalištu ili o stabilnim vezama zbog čega često i duže boravi u Crnoj Gori u skladu sa članom 4 stav 1.

(4) Pružalac roming usluga će, kada šalje upozorenje korisniku u skladu sa stavom 3 ovog člana, obavijestiti korisnika da, u slučaju da ne promijeni obrazac korišćenja u periodu koji ne može biti kraći od 2 sedmice, čime se dokazuje stvarna domaća potrošnja ili boravak, nakon datuma upozorenja za svako dalje korišćenje regulisanih maloprodajnih usluga rominga s predmetne SIM kartice, može primijeniti dodatne naknade na domaće maloprodajne cijene, u skladu sa članom 10 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga.

(5) Pružalac roming usluga će prestati da primjenjuje dodatnu naknadu čim potrošnja korisnika više ne upućuje na rizik od zlonamjernog ili prekomjernog korišćenja regulisanih maloprodajnih usluga rominga, na osnovu indikatora koji su navedeni u članu 4 stav 4.

(6) Ako pružalac roming usluga utvrdi da se SIM kartice organizovano preprodaju licima koja koja nemaju boravište u Crnoj Gori niti stabilne veze zbog kojih često i duže borave u Crnoj Gori, kako bi se omogućila potrošnja regulisanih maloprodajnih usluga rominga osim za potrebe povremenog putovanja na područje regulisanog rominga u skladu sa članom 4 stav 3, taj pružalac roming usluga će Agenciji dostaviti dokaze o predmetnoj sistemskoj zloupotrebi i mjerama koje

su preduzete u cilju poštovanja svih uslova osnovnog ugovora, najkasnije do trenutka u kom se mjere primjenjuju.

III ZAHTJEV I METODOLOGIJA ZA PROCJENU ISPUNJENOSTI USLOVA ZA PRIMJENU MALOPRODAJNIH DODATNIH NAKNADA ZA ROMING

Podaci koji se podnose uz zahtjev pružaoca roming usluga za odobrenje primjene dodatne naknade u skladu sa čl. 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga sa ciljem obezbjeđivanja održivosti njegovog domaćeg modela naplate

Član 6

(1) Zahtjevi pružaoca roming usluga za odobrenje primjene dodatne naknade, u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, sa ciljem obezbjeđivanja održivosti njegovog domaćeg modela naplate (u daljem tekstu "zahtjev") procjenjuju se na osnovu projekcije podataka o ukupnom obimu saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga za period od 12 mjeseci, počevši najranije od stupanja na snagu Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, koju je dostavio operator koji podnosi zahtjev. Za prvu primjenu, projekcije obima saobraćaja se procjenjuju primjenom jedne ili kombinacijom više sljedećih opcija:

a) Stvarni obim saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga koje pruža podnosilac zahtjeva, po regulisanim maloprodajnim roming cijenama koje su primjenjivane prije stupanja na snagu Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga;
b) Projektovani obim saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga nakon stupanja na snagu Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, pri čemu se projektovani obim saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga u tom periodu procjenjuje na osnovu stvarnog domaćeg maloprodajnog korišćenja mobilnih usluga i vremena koje korisnici rominga podnosioca zahtjeva provedu na području regulisanog rominga;
c) Projektovani obim saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga nakon stupanja na snagu Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, pri čemu se projektovani obim saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga procjenjuje na osnovu proporcionalne promjene obima saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga registrovanog u tarifnim planovima podnosioca zahtjeva koji predstavljaju značajan dio njegove baze korisnika, i u okviru kojih je podnosilac zahtjeva najmanje 30 dana primjenjivao cijene regulisanih maloprodajnih usluga rominga na nivou domaćih cijena, u skladu sa metodologijom iz Priloga I.

U slučaju kasnijih ažuriranja zahtjeva, koji se podnose u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, projektovani ukupni obim saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga biće ažuriran na osnovu stvarnog obrasca prosječnog korišćenja domaćih mobilnih usluga koji se množi sa brojem korisnika rominga i vremena koje su proveli u romingu u posjećenim državama na području regulisanog rominga tokom prethodnih 12 mjeseci.

(2) Svi podaci o troškovima i prihodima podnosioca zahtjeva biće zasnovani na finansijskim izvještajima, koji će biti stavljeni na raspolaganje Agenciji, a mogu da budu prilagođeni projekcijama obima saobraćaja iz stava 1. Kada se predviđaju troškovi, odstupanja od iznosa dobijenih iz prošlih finansijskih izvještaja će se uzeti u obzir samo ako su obrazložena dokazom o preuzetim finansijskim obavezama za period koji je obuhvaćen projekcijama.

(3) Podnosilac zahtjeva će obezbijediti sve neophodne podatke koje je koristio za utvrđivanje marže mobilnih usluga i ukupne stvarne i procijenjene troškove pružanja regulisanih usluga rominga i prihode koji su nastali po osnovu pružanja tih usluga u relevantnom periodu.

Određivanje troškova specifičnih za pružanje regulisanih maloprodajnih usluga rominga
Član 7

(1) Kako bi se utvrdilo da podnosilac zahtjeva ne može nadoknaditi svoje troškove, što bi moglo da ugrozi održivost njegovog domaćeg modela naplate, u obzir će se uzeti samo sljedeći troškovi specifični za roming, ako su potkrijepljeni dokazima u zahtjevu za odobrenje primjene dodatne naknade za regulisane usluge rominga:
   a) troškovi za kupovinu veleprodajnog pristupa romingu;
   b) maloprodajni troškovi specifični za roming.

(2) U odnosu na troškove koji nastaju zbog kupovine regulisanih veleprodajnih usluga rominga, u obzir se uzima samo iznos za koji su ukupna plaćanja podnosioca zahtjeva drugim stranama koji pružaju te usluge u državama na području regulisanog rominga veća od ukupnih iznosa koje je podnosilac zahtjeva obračunao za pružanje istih usluga drugim pružaocima roming usluga u državama na području regulisanog rominga. Kada su u pitanju iznosi koji se plaćaju operatoru za pružanje regulisanih veleprodajnih usluga rominga, operator koji pruža usluge rominga projektovaće obim saobraćaja ovih veleprodajnih usluga rominga koji je u skladu sa pretpostavkom na kojoj se zasniva projektovani obim saobraćaja u skladu sa stavom 1 člana 6.

(3) U odnosu na maloprodajne troškove koji su specifični za roming, u obzir će se uzeti samo sljedeći troškovi, ukoliko su potkrijepljeni u zahtjevu:
   a) operativni troškovi i troškovi upravljanja koji se odnose na uslugu rominga, uključujući sve sisteme za poslovno izvještavanje i softver koji je namijenjen za pružanje i upravljanje uslugama rominga;
   b) troškovi obrade podataka i plaćanja, uključujući troškove obrade podataka i troškove finansijske obrade;
   c) troškovi ugovaranja i zaključenja ugovora, uključujući spoljne naknade i korišćenje internih resursa;
   d) troškovi nastali radi usklađivanja sa zahtjevima za pružanje regulisanih maloprodajnih usluga rominga utvrđenim u članovima 15 i 16 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, uzimajući u obzir i politiku fer korišćenja koju je usvojio pružalac roming usluga.

(4) Troškovi iz tačaka a), b) i c) stava 3 uzeće se u obzir samo proporcionalno odnosu ukupnog obima saobraćaja regulisanih maloprodajnih usluga rominga podnosioca zahtjeva i ukupnog maloprodajnog outbound i veleprodajnog inbound saobraćaja njegovih roming usluga, u skladu sa metodologijom utvrđenom u Prilogu II, tačke 1 i 2, i proporcionalno odnosu ukupnog obima saobraćaja njegovih maloprodajnih usluga rominga unutar područja regulisanog rominga i ukupnog saobraćaja njegovih maloprodajnih usluga rominga unutar i izvan područja regulisanog rominga, u skladu sa metodologijom utvrđenom u Prilogu II, tačke 1 i 3.

(5) Troškovi navedeni u tački d) stava 3 uzeće se u obzir samo proporcionalno odnosu ukupnog obima saobraćaja maloprodajnih usluga rominga podnosioca zahtjeva unutar područja regulisanog rominga i ukupnog saobraćaja njegovih maloprodajnih usluga rominga unutar i izvan područja regulisanog rominga, u skladu sa metodologijom utvrđenom u Prilogu II, tačke 1 i 3.

Raspodjela maloprodajnih zajedničkih i opštih troškova na pružanje regulisanih maloprodajnih usluga rominga
Član 8

(1) Pored troškova utvrđenih u skladu sa članom 7, u zahtjev za odobrenje za primjenu dodatne naknade za roming može se uključiti srazmjeran dio zajedničkih i opštih troškova nastalih za pružanje maloprodajnih mobilnih usluga uopšte. Uzeće se u obzir samo sljedeći troškovi, ukoliko su potkrijepljeni u zahtjevu:
   a) troškovi obračuna i naplate, uključujući sve troškove koji se odnose na obradu, računanje, izradu i dostavu konkretnog računa korisniku;
   b) troškovi prodaje i distribucije, uključujući troškove poslovanja prodavnica i drugih distribucionih kanala za prodaju maloprodajnih mobilnih usluga;
   c) troškovi korisničke podrške, uključujući troškove poslovanja svih usluga korisničke podrške koje su dostupne krajnjem korisniku;
   d) troškovi upravljanja lošim potraživanjima, uključujući troškove nastale otpisom nenaplativih potraživanja prema korisnicima i naplatom loših potraživanja;
   e) troškovi marketinga, uključujući sve troškove oglašavanja mobilnih usluga.

(2) Troškovi navedeni u stavu 1, ukoliko su potkrijepljeni u zahtjevu, uzeće se u obzir samo srazmjerno odnosu ukupnog saobraćaja maloprodajnih usluga rominga podnosioca zahtjeva unutar područja regulisanog rominga i ukupnog maloprodajnog saobraćaja svih mobilnih maloprodajnih usluga, dobijenom kao ponderisani prosjek tog odnosa po mobilnoj usluzi, pri čemu ponderi odražavaju odgovarajuće prosječne veleprodajne roming cijene koje je platio podnosilac zahtjeva, u skladu sa metodologijom utvrđenom u Prilogu II, tačke 1 i 4.

Određivanje prihoda od pružanja regulisanih maloprodajnih usluga rominga
Član 9

(1) Kako bi se utvrdilo da podnosilac zahtjeva ne može da nadoknadi svoje troškove, što bi ugrozilo njegov domaći model naplate, u obzir će se uzeti sljedeći prihodi i biće uključeni u zahtjev za odobrenje primjene dodatne naknade za roming:

a) prihodi koji direktno potiču od saobraćaja maloprodajnih mobilnih usluga koji započinje iz posjećene države na području regulisanog rominga;
b) srazmjeran dio ukupnih prihoda od prodaje mobilnih maloprodajnih usluga zasnovanih na fiksnim periodičnim naknadama.

(2) Prihodi iz tačke a) stava 1 obuhvataju sljedeće:
a) sve maloprodajne naknade, u skladu sa članom 10 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga koje su naplaćene za saobraćaj koji prelazi bilo koju politiku fer korišćenja koju primjenjuje pružalac roming usluga;
b) sve prihode od alternativnih regulisanih roming ponuda, u skladu sa članom 10 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga;
c) sve domaće maloprodajne naknade koje se obračunavaju na osnovu jedinice potrošnje, ili korišćenje nakon potrošnje fiksne periodične naknade za pružanje maloprodajnih mobilnih usluga, a koje su nastale korišćenjem maloprodajnih mobilnih usluga u posjećenoj državi na području regulisanog rominga.

(3) Za potrebe utvrđivanja prihoda iz tačke b) stava 1, u slučaju prodaje maloprodajnih mobilnih usluga u paketu s drugim uslugama ili terminalnom opremom, u obzir će se uzeti samo prihodi koji se odnose na prodaju maloprodajnih mobilnih usluga. Navedeni prihodi će se odrediti u odnosu na cijenu koja se primjenjuje na odvojenu prodaju svake komponente paketa, ako je dostupna, ili u odnosu na samostalnu prodaju takve usluge sa istim karakteristikama.

(4) Za određivanje udjela ukupnih prihoda od prodaje maloprodajnih mobilnih usluga koji su povezani sa pružanjem regulisanih maloprodajnih usluga rominga, primjenjivaće se metodologija data u Prilogu II, tačkama 1 i 5.

Procjena zahtjeva pružaoca roming usluga za odobrenje primjene dodatne naknade, u skladu sa čl.8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, sa ciljem obezbjeđenja održivosti njegovog domaćeg modela naplate

Član 10

(1) Prilikom procjene zahtjeva za odobrenje primjene dodatne naknade za roming, koji je podnio pružalac roming usluga u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga u cilju obezbjeđivanja održivosti njegovog domaćeg modela naplate, Agencija može utvrditi da podnosilac zahtjeva nije u mogućnosti da nadoknadi troškove pružanja regulisanih maloprodajnih usluga rominga, što bi moglo da ugrozi održivost njegovog domaćeg modela naplate, samo ako njegova negativna neto maloprodajna marža za roming iznosi najmanje 3% njegove marže za mobilne usluge.

Neto maloprodajna marža za roming je iznos koji ostane nakon što se troškovi pružanja regulisanih maloprodajnih usluga rominga oduzmu od prihoda ostvarenih pružanjem tih usluga, kako je određeno u skladu sa ovim pravilnikom. Da bi utvrdila neto maloprodajnu maržu za roming, Agencija kontroliše podatke koji se dostavljaju uz zahtjev, kako bi se obezbijedila usaglašenost sa metodologijom za utvrđivanje troškova i prihoda, propisanom u članovima 7, 8 i 9.

(2) Ako apsolutna vrijednost neto maloprodajne marže za roming iznosi najmanje 3% marže za mobilne usluge, Agencija će bez obzira na to odbiti primjenu dodatne naknade ako može da utvrdi da zbog posebnih okolnosti nije vjerovatno da bi održivost domaćeg modela naplate bila ugrožena. Takve okolnosti uključuju sljedeće situacije:

a) podnosilac zahtjeva je dio grupe i postoje dokazi o internim transfernim cijenama u korist drugih zavisnih društava grupe unutar područja regulisanog rominga, posebno s obzirom na značajnu neravnotežu veleprodajnih naknada za roming koje se primjenjuju unutar grupe,
b) stepen konkurencije na domaćim tržištima znači da postoji kapacitet za apsorpciju smanjenih marži;
c) primjena restriktivnije politike fer korišćenja, koja je i dalje u skladu sa članovima 3 i 4, smanjila bi neto maloprodajnu maržu na udio manji od 3% za mobilne usluge.

(3) U izuzetnim okolnostima kada operator ima negativnu maržu za mobilne usluge i negativnu neto maloprodajnu maržu za roming, Agencija će odobriti primjenu dodatne naknade za regulisane usluge rominga.

(4) Prilikom odobravanja dodatne naknade za regulisane usluge rominga, Agencija u konačnoj odluci utvrđuje iznos negativne maloprodajne marže za roming koji se može povratiti naplatom maloprodajne dodatne naknade na usluge rominga koje se pružaju na području regulisanog rominga. Ta dodatna naknada treba da bude u skladu sa pretpostavkama o roming saobraćaju na kojima se zasniva procjena zahtjeva i treba da bude određena u skladu s načelima iz člana 4 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Nadzor nad politikom fer korišćenja i zahtjevima za odobrenje primjene dodatne naknade za roming koje podnosi pružalac roming usluga u skladu sa čl. 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga, sa ciljem obezbjeđenja održivosti njegovog domaćeg modela naplate

Član 11

(1) Radi praćenja dosljedne primjene članova 7 i 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga i ovog pravilnika, a u cilju godišnjeg obavještavanja Komisije o zahtjevima, Agencija je dužna da redovno prikuplja informacije o:

a) svim mjerama koje preduzima radi nadzora nad primjenom člana 7 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga i detaljnih pravila utvrđenih u ovom pravilniku;
b) broju zahtjeva za primjenu dodatne naknade za roming koji su podnijeti, odobreni i obnovljeni tokom godine u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga;
c) visini negativnih neto marži u maloprodaji usluga rominga koje su priznate u odlukama Agencije o odobravanju dodatne naknade za roming i aranžmanima u vezi sa dodatnom naknadom navedenim u zahtjevima za odobrenje primjene dodatne naknade za roming koje je podnio pružalac roming usluga u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga zbog obezbjeđenja održivosti njegovog domaćeg modela naplate.

IV ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu
Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

Podgorica, xx.xx.202x.
Broj: xxxx – xxxx/x

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dr Milan B. Radulović, dipl.inž.el.

PRILOG I

Proporcionalna promjena stvarnog obima saobraćaja regulisanih usluga rominga u okviru režima „roming kao kod kuće" u odnosu na isti period prethodne godine:

$$\left(\frac{\sum_1^n saobraćaj_k\,(t)}{\sum_1^n saobraćaj_k\,(t-1)} - 1\right) \times 100$$

Pri čemu je:
k = usluga (1 = govor, 2 = SMS, 3 = prenos podataka);
n je broj dana primjene režima „roming kao kod kuće" ($n \geq 30$); i
t je godina prve primjene režima „roming kao kod kuće".

Ovaj procenat treba da se koristi za procjenu promjene obima saobraćaja tokom projektovanog perioda od 12 mjeseci, tako što se njime množi obim saobraćaja iz prethodne godine.

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dr Milan B. Radulović, dipl.inž.el.

PRILOG II

(1) Ponderi (w_k) maloprodajnih mobilnih usluga:

$$w_k = \frac{prosječna\ veleprodajna\ cijena\ rominga\ koju\ plaća\ operator_{ki}}{\sum_{k=1}^{3} prosječna\ veleprodajna\ cijena\ rominga\ koju\ plaća\ operator_k}$$

Pri čemu je:
k = usluga (1 = govor, 2 = SMS, 3 = prenos podataka);

„prosječna veleprodajna cijena rominga koju plaća operator" odnosi se na prosječnu jediničnu cijenu za nebalansirani saobraćaj koju plaća operator za svaku uslugu, pri čemu je jedinica za svaku uslugu €cent za: (i) minutu za govorni saobraćaj; (ii) SMS-u za SMS; i (iii) MB za prenos podataka.

(2) Odnos ukupnog obima saobraćaja maloprodajnih usluga rominga podnosioca zahtjeva prema ukupnom maloprodajnom outbound saobraćaju i veleprodajnom inbound saobraćaju za njegove usluge rominga:

$$\frac{maloprodajni\ outbound\ roming\ saobraćaj}{(maloprodajni\ outbound + veleprodajni\ inbound)\ roming\ saobraćaj} = \sum_{k=1}^{3} w_k \times \frac{maloprodajni\ outbound\ roming\ saobraćaj_k}{(maloprodajni\ outbound + veleprodajni\ inbound)\ roming\ saobraćaj_k}$$

Pri čemu je:
k = usluga (1 = govor, 2 = SMS, 3 = prenos podataka).

(3) Odnos ukupnog obima saobraćaja maloprodajnih usluga rominga podnosioca zahtjeva na području regulisanog rominga prema ukupnom obimu saobraćaja njegovih maloprodajnih usluga rominga na području regulisanog rominga i van područja regulisanog rominga:

$$\frac{maloprodajni\ outbound\ roming\ saobraćaj\ na\ području\ regulisanog\ rominga}{maloprodajni\ outbound\ (reg. + nereg.)\ roming\ saobraćaj} = \sum_{k=1}^{3} w_k \times \frac{maloprodajni\ outbound\ roming\ saobraćaj\ na\ području\ regulisanog\ rominga_k}{maloprodajni\ outbound\ (reg. + nereg.)\ roming\ saobraćaj_k}$$

Pri čemu je:
k = usluga (1 = govor, 2 = SMS, 3 = prenos podataka).

(4) Odnos ukupnog obima saobraćaja maloprodajnih usluga rominga podnosioca zahtjeva unutar područja regulisanog rominga prema ukupnom obimu saobraćaja svih njegovih maloprodajnih mobilnih usluga:

$$\frac{maloprodajni\ outbound\ roming\ saobraćaj\ na\ području\ regulisanog\ rominga}{maloprodajni\ outbaund\ (reg. + nereg.) roming\ saobraćaj + maloprodajni\ domaći\ saobraćaj} = \sum_{k=1}^{3} w_k \times \frac{maloprodajni\ outbound\ roming\ saobraćaj\ na\ području\ regulisanog\ rominga_k}{maloprodajni\ outbaund\ (reg. + nereg.)\ roming\ saobraćaj_k + maloprodajni\ domaći\ saobraćaj_k}$$

Pri čemu je:
k = usluga (1 = govor, 2 = SMS, 3 = prenos podataka).

(5) Prihod od maloprodajnih usluga rominga na području regulisanog rominga:

$$Prihod\ od\ maloprodajnih\ roming\ usluga\ na\ području\ regulisanog\ rominga = Prihodi\ od\ maloprodajnih\ mobilnih\ usluga \times \left(\sum_{k=1}^{3} w_k \times \frac{maloprodajni\ outbound\ roming\ saobraćaj\ na\ području\ regulisanog\ rominga_k}{maloprodajni\ outbaund\ (reg. + nereg.)\ roming\ saobraćaj_k + maloprodajni\ domaći\ saobraćaj_k} \right)$$

Pri čemu je:
k = usluga (1 = govor, 2 = SMS, 3 = prenos podataka).

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dr Milan B. Radulović, dipl.inž.el.